

Dana Oprea, Laura Răducanu,
Nicoleta Popescu, Ana-Maria Paraschiv

Călătorie prin lumea textelor literare

partea I

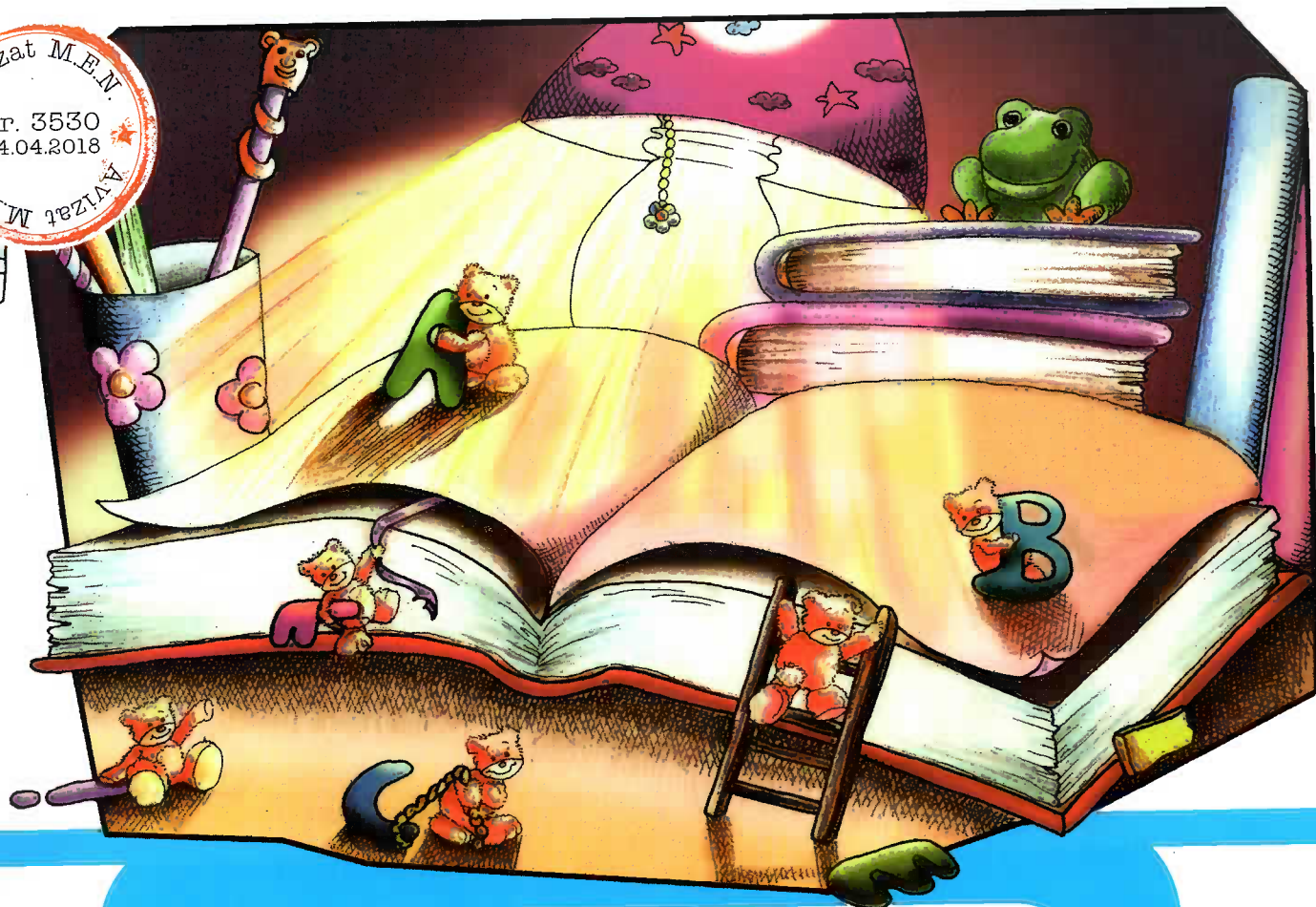
clasa

3

din MANUALUL
de limba română

AL

editura
ELICART

Dana Oprea, Laura Răducanu,
Nicoleta Popescu, Ana-Maria Paraschiv

Călătorie prin lumea textelor literare

partea I

clasa

3

din MANUALUL
de limba română

AL

ELICART
editura

Cuprins

Unitatea 1. Fantezii de toamnă – Recapitulare

- Septembrie*, după George Coșbuc / 3
Prepelița și puii ei, după Lev N. Tolstoi / 5
Toamna, de Octavian Goga / 7

Unitatea 2. Magia Cărilor

- Cartea* / 10
Nică începe școala, după Ion Creangă / 13
După asemănarea lor, după Emil Gârleanu / 15
Prieten devotat, poveste populară arabă / 18
Rugăciune pentru părinți, din folclorul copiilor / 20
Planul simplu de idei / 23
Cenușăreasa, după Frații Grimm / 25
EVALUARE / 28

Unitatea 3. Familia – universul meu

- Bunica*, după Barbu Ștefănescu Delavrancea / 30
Creanga de alun, după Lev N. Tolstoi / 33
Camaradul meu, *Coretti*, după Edmondo de Amicis / 36
Rodica, de Vasile Alecsandri / 38
EVALUARE / 41

Unitatea 4. România, țara mea

- Traian și Dochia*, legendă populară / 43
Solicit și ofer informații / 46
EVALUARE / 48

Unitatea 5. În prag de sărbători

- Pomul de iarnă*, după Ernst Theodor Amadeus Hoffmann / 50
Pisoiul năzdrăvan, povestire orală după benzi desenate / 53
EVALUARE / 56

Unitatea 6. Feerie de iarnă

- Iarna* de Vasile Alecsandri / 58
Povestirea după un șir de întrebări. Părțile unei compuneri / 61
Text creativ după un șir de ilustrații / 62
Povestea omului de zăpadă, poveste populară / 64
EVALUARE / 67

UNITATEA 1

Fantezii de toamnă – Recapitulare

Septembrie

după George Coșbuc

1 Marchează cu „x” caseta corespunzătoare răspunsului corect:

- Zilele din luna septembrie: cresc mereu se măresc scad mereu
- Florile: se usucă încep să moară se ofilesc
- Albinele: ies pe câmp alungă trântorii se pregătesc de iarnă
- Frunzele copacilor: se scutură și cad înverzesc se mișcă lent

2 Unește printr-o linie părțile corespunzătoare unui enunț. (vezi modelul)

Prin grădini

Acum se culeg

Prin vii

Pe câmp vezi

Acum nopțile

încep să fie mai reci.

e zgomot și veselie.

oamenii își adună legumele.

merele, perele, piersicile și nucile.

stoluri mari de berze.

3 Alege cuvântul potrivit din coloana din dreapta pentru a completa enunțurile:

• Furnicile _____ și-au strâns hrană de ajuns în mușuroaiele lor.

• Câmpurile rămân _____ și pădurile fără cântecul _____ și fără verdeață.

• Vântul începe să cânte cântecul _____ și zilele se fac tot mai _____.

goale

jalnic

sprintene

păsărilor

scurte

4 Descrie ce se întâmplă cu frunzele copacilor toamna. Folosește informațiile din textul citit.

5 Completează cele patru rubrici ale „cadranelor” cu cel puțin trei exemple din text:

<i>Semne specifice toamnei</i>	<i>Roade ale toamnei</i>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
<i>Schimbări în viața plantelor</i>	<i>Schimbări în viața găzelor</i>
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

6 Formulează enunțuri în care cuvântul „septembrie” să exprime:

- o constatare: _____
- o întrebare: _____
- o exclamare: _____

7 Completează „harta” textului lecției cu câte trei exemple pentru fiecare cerință:

8 Caută cuvinte cu același sens pentru:

sfârșitul = _____

veselie = _____

au pierit = _____

se gătesc = _____

9 Caută cuvinte cu sens opus pentru:

sprinten ≠ _____

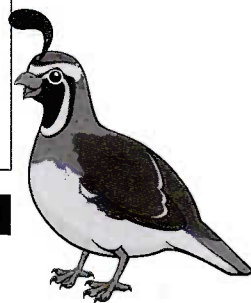
răcoare ≠ _____

goale ≠ _____

scurte ≠ _____

10 Selectează din text și transcrie doar câteva dintre activitățile pe care le desfășoară oamenii la începutul toamnei.

Prepețița și puii ei

după Lev N. Tolstoi

1 Formulează întrebări pentru următoarele răspunsuri:

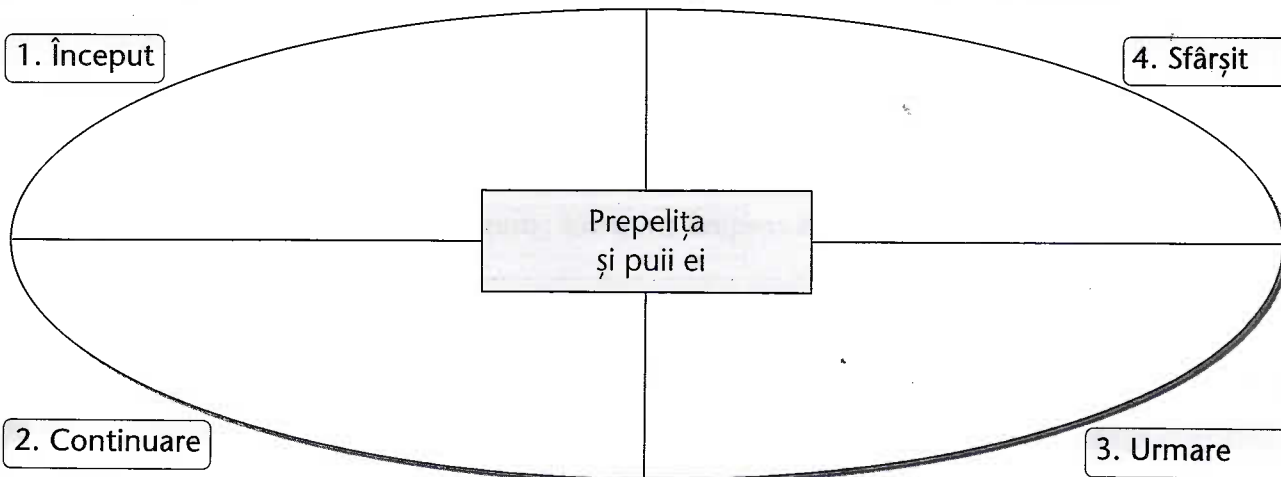
O prepețița își clocește cele trei ouă într-un lan de ovăz.

Prepețița se tot teme că stăpânul ogorului să nu înceapă să cosească ovăzul.

Stăpânul ogorului își trimite feciorul la rude să le roage să-l ajute la cosit.

Prepețița își avertizează puii că trebuie să se mute.

2 Completează cadranele cu informații esențiale din text, urmărind cerințele

3 Completează propozițiile, folosind cuvintele din text. Urmărește modelul:

Model: Într-o zi, o prepețița a plecat după hrană pentru pui.

- Într-o _____
- Într-un _____
- Dintr-o _____
- Dintr-un _____

- 4 Explică decizia prepeliței de a-și muta puii la auzul veștii că omul va începe de a doua zi cositul.

- 5 Completează tabelul, urmărind modelul:

<i>cuvânt</i>	<i>explicație</i>	<i>cuvânt cu același sens</i>	<i>cuvânt cu sens opus</i>
mănos	cu rod bogat	roditor	neroditor
copt			
grijulie			

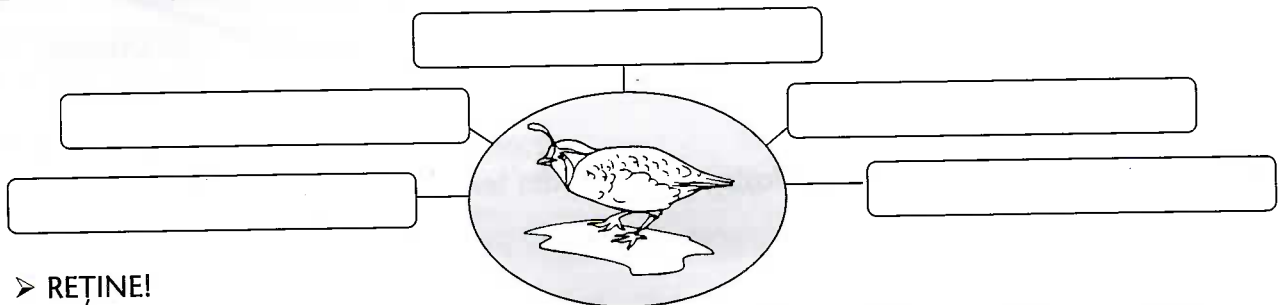
- 6 Pornind de la expresia „s-a crăpat de ziuă” din textul lecției, găsește alte trei expresii care să conțină cuvântul „a crăpa” și explică-le înțelesul.

<i>Expresie</i>	<i>Explicație</i>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

- 7 Alcătuieste:

- o propoziție enunțiativă formată din cinci cuvinte în care să folosești cuvântul „ogor”
- o propoziție interogativă care să înceapă cu „unde” și să conțină cuvântul „prepeliță”
- o propoziție exclamativă care să conțină cuvântul „puișori”

- 8 Completează casele cu însușiri și acțiuni prin care poți descrie o prepeliță.

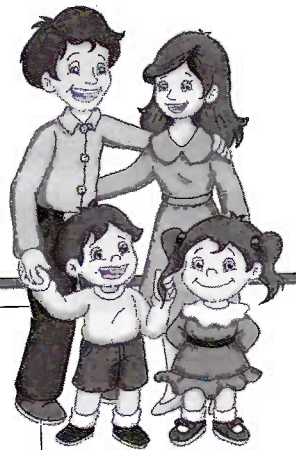
➤ REȚINE!

În textul lecției din manual, autorul povestește cum o prepeliță, împreună cu puii ei se pregătesc pentru a-și muta cuibul. Odată cu pârguirea ovăzului, așteaptă venirea toamnei și personajele povestirii.

UNITATEA 3

Familia – universul meu

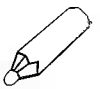

Bunica

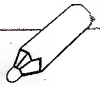
după Barbu Ștefănescu Delavrancea

1 Răspunde cu atenție la întrebări:

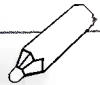
• Ce primea copilul în dar de la bunica?

• Cum îl alinta bunica pe copil?

• Ce povești îi spunea ea nepotului?

• De ce poveștile nu se terminau niciodată?

2 Alcătuieste propoziții în care următoarele cuvinte să aibă două înțelesuri:

furcă

fus

cer

a se deștepta

3 Bunica îi spune nepotului: „Casa omului fără copii e casă pustie”. Explică această propoziție.

■ 4 De ce era poala bunicii *fermecată*? Argumentează-ți părerea!

■ 5 Realizează descrierea bunicii, completând schema următoare cu expresii din text:

- părul _____ , _____
- ochii _____
- trupul _____ , _____
- gura _____ • buza _____
- glasul _____ , _____

■ 6 Separă cuvintele, apoi scrie corect propoziția:

Pleoapele îmi cădea uîncărcate de lened esomnd emulțumire.

- Explică folosirea semnele de punctuație.

- Ordonează alfabetic cuvintele acestei propoziții.

■ 7 Scrie cuvintele următoare în ordine descrescătoare a numărului de silabe:

bunica, fermecată, care, nu, buruienile

■ 8 Înlocuiește vocalele subliniate cu altele și vei obține cuvinte noi. (vezi model)

sare – sure, sere

maț – _____ , _____

țic – _____ , _____

turn – _____ , _____

sute – _____ , _____

mure – _____ , _____

■ 9 Înlocuiește consoanele subliniate cu altele și vei obține cuvinte noi. (vezi model)

vis – pis, bis

gura – _____ , _____

cadă – _____ , _____

două – _____ , _____

părul – _____ , _____

cer – _____ , _____

mare – _____ , _____

pană – _____ , _____

fus – _____ , _____

furcă – _____ , _____

■ **10** Desparte corect la margine de rând următoarele cuvinte:

<i>Model:</i> frunzele frunze-le frun-zele	pleoapele	cârlionțat
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____

■ **11** Pornind de la prima literă a cuvântului „BUNICA”, scrie propoziții legate de text.

B – Băiatul asculta fascinat poveștile bunicii.

U – _____

N – _____

I – _____

C – _____

A – _____

■ **12** Selectează din text propoziții, respectând cerințele. Scrie numărul de cuvinte pentru fiecare exemplu.

a) o întrebare: _____

b) o informare: _____

■ **13** Scrie un îndemn pe care vi-l adresează frecvent bunicii voștri.

■ **14** Scrie o propoziție din două cuvinte care să înceapă cu cuvântul dat. Îmbogățește propoziția adăugând două, trei sau mai multe cuvinte. Precizează numărul de cuvinte.

• Bunica _____ .

• Băiatul _____ .

• Eu _____ .

■ **15** Completează tabelul după modelul dat.

Acum	Ieri		
îl laudă	I-a lăudat	Merg <u>spre</u> bucătărie.	Merg la bucătărie.
îl adoarme	_____	Privesc <u>către</u> televizor.	_____
îl felicită	_____	Aleg drumul <u>spre</u> bunici.	_____
îl răsplătește	_____	Merg <u>spre</u> munte.	_____
îl cheamă	_____		

➤ **REȚINE!**

• Relația dintre copii și bunici este o relație minunată, plină de bucurie și tandrețe. Aceste sentimente luminează copilăria oricui!